

● ובכניזאת, היו שנים שבהן ישבו הכמרים, ושינו חוקים ברת היהודית.

השינויים היו מטעמים דתיים. מעולם לא מטעמים של אינטרסים אנושיים. לפי התורה, נישואין בין כהן וגרושה אסורים. התורה יודעת מה זה חוק, בחוק לעולם אין הגיון. חוק הוא ביטוי למגמה רצונית. לא להכרה רציונאלית — בזה אין הבדל בין ההוקהאלוהי לבין חוקהמישטרה. מדוע שאדם יקבל את החוק אם הוא יכול להיות עבריין? הנה, יש ציבור שלם, הרי קרוי "עולם-תחתון", שאינו מקבל את החוק. מה תגידי לאדם שיאמר שאינו רואה סיבה שלא לגנוב אם לא ייתפס על-ידי המשטרה. הוא אינו גונב אם אינו רוצה להיות גנב. מה ההבדל בין איסור גניבה ובין איסור נישואי-כהן וגרושה? זה מגור חך להאחו באיזה מיקרים, במקום לראות את הסיטואציה הכללית, סיטואציה שבה יהודים אינם יכולים לאכול יחד על שולחן אחד, ומישפחות אינן יכולות להתחתן, מכיוון שיש ממזר, ויהודים אינם יכולים לעבוד יחד ביגלה השבת. מה משותף לכל אלה, אם לא הסמרטוט הרי ציוני, הצמוד למוט? ובאמת, יש בני אדם שרואים בסמרטוט הזה ערץ-עליון.

● אתה מתכוון להגיד שאתה מקבל את הדת כמו שהיא, מבלי לשאול שאלות?

האם יש עולם של הגות, שבו נשאלות שאלות יותר מאשר בדת? כמוכן, על שום שאלה גדולה לא ניתנת תשובה. רק לשאלות טריוויאליות יש תשובות. הרי

● אני מכיר רק קבוצה אחת שלא תרד לאמריקה - וזוהי קבוצת נשורייקרתא

בעציות הגדולות של האדם אינן ניתנות כלל הפיתרון. כל הפילוסופים יודעים זאת.

● מהו יחסך לאלה המכנים אותך נביא זעם?

זה פיטופוט! ביכלל, שימוש במילה נביא זו ממש פרסטוטוציה של המונח. ומה איכפת לי, אני צריך להתייחס לכל דבריהל וטיפשות?

● כאיש המדעיהמדויקים, מה דעתך על המצאתו של חברי-הכנסיית יעקב מרדור?

שקר, כוב, רמאות וגניבת-הדעת.

● כאיש דתי, מה יחסך לתופעת החזרה-בתשובה, הנפוצה בזמן הרי אחרונה, עד כדי כך שאגודת-ישראל ביקשה כמשאיומתן הקואליציוני? שהחך חוזרים-בתשובה משוש שנות שירות-במילואים?

דומני שהתופעה הופכת מיקצוע חדש. קשה לי להגיד לך מה דעתי על-יך. החרי-הבתשובה נודעת למספר של יחידים ואין לה משמעות ציבורית. תשובה פירוט שה, שיהודי, שלא שמר מיצוות, מקבל על עצמו עול-מיצוות. כשהעניין מקבל אותה צורה, המתבטאת בעיקר בסממנים הציוריים, מתעורר חדש שזה מיקצוע.

● מהו יחסך לתנועת ישוב עכשיו?

אני לא אהתי אף פעם את שלום-עכשיו, מפני שאף פעם לא אמרה את האמת — צריך להסתלק מהשטחים הרי מיושבים מיליון וחצי ערבים. שלום-עכשיו דיברה על שלום, ואני איני מדבר על שלום. אני רוצה מדינת-ישראל כמדינת העם-היהודי, ואיני רוצה במעין רודויה-זימבאבוה תחת שילטון יהודי.

● האם אין בליבך כני יחס?

● מקומות-הקדושים שבשטחים-הרי מוחזקים?

אין מקומות-קדושים. שום דבר בעולם אינו קדוש — רק אלוהים קדוש.

● גם בית-הכנסת וספריה-התורה אינם קדושים?

אלה הם אובייקטים של עשיית-מיצוות. נוסף על כך, העם-היהודי אינו עם-התורה.

יש אנשים הרואים בסמרטוט הציוני, הצמוד למוט, ערך עליון

● ולכן אין שום הצדקה שהעם הזה יציג דרישות פוליטיות ולאומיות בשם התורה. העם פסק להיות עם-התורה במאה ה-19.

● מהו יחסך לנשורייקרתא?

אלה הם יהודים שאינם מעוניינים בריצואות הלאומית-מדינית של העם-היהודי, די, ואני רוצה בה. אני חייב לכבד כל אדם באשר הוא אדם, אבל אני מפריד בכיבוד הזה.

● האם צפית את כשדון מיפי דגתי-עבודה בבחירות לכנסת ה-19 עשירית?

לא, לא היתה לי הערכה מסוימת על הלך-הרוח בציבור. תמיד חשבתי, שלמען שה, מנחם בגין אינו אלא ממשיך בקו של כל ממשלות-מפא"י והמעריך שקדמו לו. היו ששללו את קיומו, ואין צורך לומר, את זכויותיו, של העם הפלסטיני. הן, עם התנועה-הקיבוצית שלהן, התחילו בהתייחלות מעבר לקריה-ירוק. שימעון פרס הוא האחראי לקדם, ויגאל אלון היה אחראי לביקעת-הירדן, ועל זה אפשר להוסיף כהנה וכהנה, עד להצבעה בעד חוקי-ירושלים. ולכן, למה יצביע אדם בעד המערך, אם מנחם בגין עושה את אותם דברים עצמם במרץ רב יותר?

אני חוזר ואומר בשלישית: סכנת מילחית מת אורחים קיימת, ולא זה הדבר המפיחיד ביותר. דווקא ההתאחדות הלאומית בשניאת הערבים מפחידה אותי. הקונסנזוס-הלאומי, שאומר כי חזרה לגבולות הקריה-ירוק אינה באה בחשבון, הוא שרי מפחיד אותי. אני חושש שתהיה בארץ הונו מפולת פנימית — וזה גרוע ממילחית

בן-גוריון שנה את הדת היהודית שינאה כימעט פאתולוגית. הוא אמר לי שלעולם לא יסכים להכרדת הדת מהמדינה. הוא רצה שהמדינה חחזיק את הדת בידה

מת-אורחים — ואני חושש למה שיוותר אחרי המפולת.

● אחרי המפולת מוזם ירדו לי אמריקה.

אני יודע רק על קבוצה אחת, שבדודאי שלא תרד לאמריקה, ואלה הם נשורייקרתא. הקשר שלהם לארץ-ישראל אינו תלוי בקיומה של מדינת-ישראל.

● נשורייקרתא מחכים לבואו של המשיח.

הרעיון-המשיחי היה עניין צדדי בהווי. במציאות זה אף פעם לא תפס מקום.

● נשורייקרתא משתמשים בי טיעון המשיחי לאייהכרתם במדינת-ישראל.

טוב, טיעונים יש הרבה מאוד. אל תשכחי כי מירשעת כמו גולדה מאיר, שרי הקריה-מדינית שלה היה "אין עם פלסטיני", לא פסקה מלטעון לסוציאליזם בימינו. לכן הטיעונים של בני-האדם הם אי-רלבנטיים.

ההיסטוריון בעתיד יתקשה להבין את הדבר, שמה שכונה תנועת השיחרור הרי בינלאומית, תנועת החירות והקידמה הרי מכונה סוציאליזם, דגלה במדינת ישראל בסיסמה שאין עם פלסטיני, ולכן גם אין לו זכויות-פוליטיות, ואילו הלאומן השור-ביניסטי, מנחם בגין, חתם על מיסמך הרי מכיר ב"לגיטימיטת רייטס אוף דה פלסטינין פיפל". ידעתי לי שמנסים לרמות את העם ולהגיד כי מדובר על זכויות ערביי ארץ-ישראל, אך לא כך. כתוב ברי פירוש: לגיטימיטת רייטס אוף דה פלסטינין פיפל, ואני שואל, כיצד ינסה הרי היסטוריון בעוד אלף שנים להבין זאת?

● אתה חושב שמנחם בגין נהן בתכונה של ראייה למוזר-חוק?

זה לא מנחם בגין. הודיעו לו מושיגני טון: אם לא תפסיק את העסק בלבנון, מרה תהיה אחריתך. והוא חתם עם ערי פאת. איבדנו את הכושר לעשות על פי החלטתנו, הבנתנו והכרעתנו, ואנו מופעי

לבגין אין כלל יחס לדת, אלא לדתו של עם ישראל - וזה בעיני פסול לחלוטין

לים על-ידי אותו כוח-היצון, הבית-הלבן, המורשך היום בחוטי מדינת ישראל, כל מה שבגין עושה, כביכול למען ההיסטוריה, כפוי עליו.

אני יודע מה מתרחש בליבו של בגין פנימה. דבר אחד אין לפקפק בו — יש בו אהבה עזה מאוד לעם-היהודי ולארץ-ישראל.

● האם אינך סבור כי בגין אחי ראי במידה לא-מבוטלת לאותו קונסנזוס-אומי, שאתה כליכך חרד מפניו?

במילחמת ששת-הימים, בצדק או שלא בצדק, כל העולם היה לצידנו. היום אין לנו ידיד בעולם כולו, וזו אינה אשמתו של בגין. לקונסנזוס אחראים בראש ובראשונה אנשי מפא"י: גולדה מאיר, שימעון פרס ויצחק טבנקין — הדמות הרי זוהרת של מנהיג תנועת-שיחרור האדם העובד, אשר בסוף ימיו נעשה פשוט פאר שיטס. ולכן תבינו למה אני לא הייתי מוכן, ואיני מוכן, ללחום את מילחמת הרי מערך נגד הליכוד.

● האם אינך מצטער על הערי מותן של תנועות השמאל מהמפה הפוליטית בישראל?

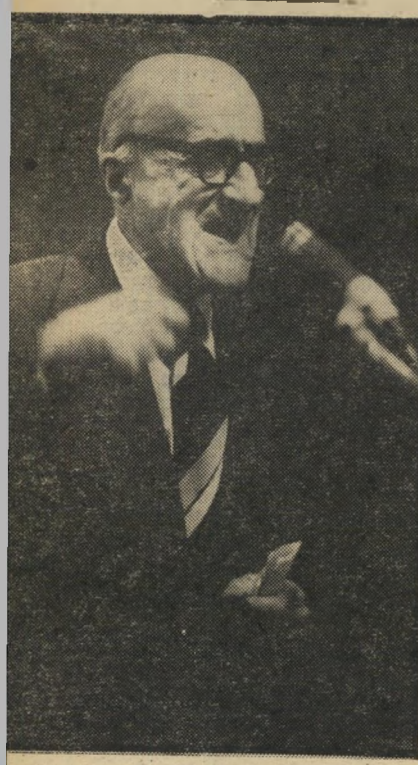
כל תנועות השמאל, שדיברו על שלום, אינן שוות בעיני מאומה. אני מעוניין ברי תנועה האומרת שיש להסתלק מהשטחים — כשם שההיגול הסתלק מאלג'יריה, ורי הפורטוגלים הסתלקו מאנגולה — בלי לרי הזכיר את המילה שלום. לאחר מכן יבוא שלום או לא יבוא. יתכן שאחרי שנסתלק מהשטחים נצטרך ללחום למען מדינתנו הרי יהודית. אני איני פציפיסטי.

● רק"ח אומרת שיש להסתלק מהשטחים כדי לדבר על שלום.

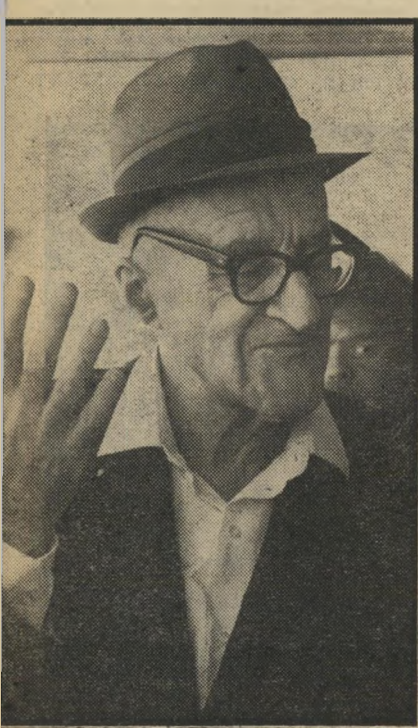
טוב, רק"ח היא סוכנות קומוניסטית. מה שהם אומרים בעניין השטחים זה נכון. אך אני יודע מה יגידו מחר, אם יתקבל צו ממוסקבה להגיד התיסך מזה.



ליבוניק חוקר המצאת מרדור — רמאות וגניבת-דעת



ליבוניק נואם החזרה בתשובה הופכת מיקצוע חדש



ליבוניק בוויכוח איני מוכן ללחום מילחמת המערך בליכוד